

Sygn. akt I.Ca 206/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 czerwca 2015r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Szostak - Szydłowska (spr.)
Sędziowie:	SSO Antoni Czeszkiewicz SSO Cezary Olszewski
Protokolant:	st. sekr. sąd. Ewa Andryszczyk

po rozpoznaniu w dniu 3 czerwca 2015 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa **C. E.**

przeciwko (...) Spółka Akcyjna w S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego (...) Spółka Akcyjna w S.

od wyroku Sądu Rejonowego w Elku

z dnia 26 lutego 2015r., sygn. akt I C 428/13

1. Oddala apelację;
2. Zasądza od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w S. na rzecz powoda C. E. kwotę 600 zł (sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem II – giej instancji.

Sygn. akt I Ca 206/15

UZASADNIENIE

P. C. E. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w S. kwoty 11.000,00 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 6 maja 2013 r. i kosztami procesu. W uzasadnieniu wskazał, że zawarł z pozwanym umowę ubezpieczenia dobrowolnego autocasco i podał, że w dniu 4 kwietnia 2013 r. miała miejsce kolizja drogowa, w wyniku której uszkodzeniu uległ jego pojazd. Wyplacone powodowi odszkodowanie w kwocie 26.754,96 zł było – zdaniem powoda – zaniżone, do zapłaty z tego tytułu pozostaje kwota 34.345,04 zł oraz kwota 450,00 zł tytułem zwrotu kosztów sporządzenia opinii prywatnej, z tym że dochodził jedynie części swojego roszczenia zastrzegając możliwość rozszerzenia powództwa.

Pozwany (...) S.A. z siedzibą w S. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda kosztów procesu. Przyznając, że łączyła strony umowa ubezpieczenia autocasco, wskazał, że w toku postępowania ustalono, że szkoda powstała w pojeździe marki A. (...) ma charakter szkody częściowej w rozumieniu § 3 ust. 18 ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco. W związku z tym powodowi wypłacono odszkodowanie w kwocie 26.754,96 zł, przy czym określone w § 28 ust. 1 OWU warunki wypłaty świadczenia w wysokości pełnych kosztów naprawy pojazdu w postaci przedłożenia faktur za naprawę wg uprzednio uzgodnionych kosztów nie zostały spełnione. Powód nie przedłożył ww. faktur, stąd przyjąć należało wysokość odszkodowania zgodnie z § 33 ust. 2 OWU z uwzględnieniem stawki za robociznę w kwocie 65,00 zł brutto i potrącenia ceny części zamiennych na poziomie 55% z uwagi na okres eksploatacji pojazdu ustalony zgodnie z § 3 ust. 4 OWU.

Sąd Rejonowy w Elku wyrokiem z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie sygn. akt I C 428/13 zasądził od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w S. na rzecz powoda C. E. kwotę 6.495,04 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 6.045,04 zł od dnia 6 maja 2013 r. do dnia zapłaty; oddalił powództwo w pozostałej części i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.987,35 zł tytułem zwrotu stosunkowo rozdzielonych kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 4 kwietnia 2013 r. miała miejsce kolizja drogowa, w której został uszkodzony przód pojazdu marki A. (...) o nr rej. (...), rok produkcji 2006, stanowiący własność powoda. Powód w dniu 8 marca 2013r. zawarł z pozwanym umowę ubezpieczenia ww. pojazdu, która obejmowała m.in. ubezpieczenie autocasco na okres od 8 marca 2013 r. (godz. 17.00) do 7 marca 2014 r. (godz. 24.00) z sumą ubezpieczenia w kwocie 90.00,00 zł brutto. Integralną częścią umowy autocasco stanowiły Ogólne Warunki Ubezpieczenia (...) Mechanicznych od U., Zniszczenia lub Uszkodzenia (Autocasco) Należących do Klientów Indywidualnych (zwane dalej: „OWU”). Przed zdarzeniem pojazd powoda znajdował się w dobrym stanie technicznym. Został sprowadzony w 2007 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach importu prywatnego i w kraju był w posiadaniu dwóch właścicieli. Większość układów mechanicznych w aucie była kontrolowana przez komputer. Samochód osobowy wyposażony był w następujące elementy dodatkowe: kierownicę wielofunkcyjną, sportową pokrytą skórą, lakier perłowy, zmieniarke CD, fotele przednie i tylne regulowane elektrycznie i podgrzewane, fotele przednie z regulacją odcinka lędźwiowego, klimatyzację automatyczną, lusterka wewnętrzne i zewnętrzne ściemniane automatycznie, ogrzewanie postojowe, pakiety „(...)” i (...), reflektory ksenonowe z doświetlaniem łuków, system nawigacji satelitarnej, wyświetlacz wielofunkcyjny kolorowy, zawieszenie pneumatyczne automatycznie regulowane, hak holowniczy demontowalny, (...), instalacje telefonu (...), roletę przeciwsłoneczną szyby tylnej, rolety szyby bocznej z regulacją mechaniczną, stoliki w oparciach foteli, system kontroli ciśnienia w oponach, system ostrzegania o przeszkodzie, wyświetlacz wielofunkcyjny kolorowy, zawieszenie pneumatyczne automatycznie regulowane.

Sąd Rejonowy ustalił też, że powód zgłosił pozwanemu szkodę dnia 5 kwietnia 2013 r. i pozwany prowadził postępowanie likwidacyjne: wezwał powoda do przedłożenia niezbędnych dokumentów i wykonał oględziny pojazdu, a następnie w dniach 5 kwietnia 2013r. i 10 kwietnia 2013r. dokonał kalkulacji naprawy nr (...) i ustalił jej koszty w wysokości 26.754,96 zł brutto (po potrąceniach) przyjmując jednocześnie, iż wystąpiła szkoda częściowa. Dokonał także wyceny wartości pojazdu ustalając wartość pojazdu przed szkodą na kwotę 107.600 zł oraz wartość pojazdu uszkodzonego na kwotę 49.000 zł. Ustalając wysokość szkody pozwany powołał się na § 28 ust. 2 OWU w zw. z § 33 ust. 2 OWU i zastosował stawkę roboczogodziny w wysokości 65 zł brutto i potrącenie na poziomie 55% ceny części zamiennych, mając na uwadze okres eksploatacji pojazdu ustalony zgodnie z § 3 ust. 4 OWU. W trakcie oględzin rzeczoznawca działający na zlecenie Ubezpieczyciela po przeprowadzonej diagnostyce przyrządowej nie stwierdził w uszkodzonym pojeździe uszkodzeń ukrytych. Ostatecznie dnia 23 kwietnia 2013 r. pozwany wypłacił powodowi kwotę 26.754,96 zł przy przyjęciu szkody częściowej i wskazał, że rozpatrzenie ewentualnych dalszych roszczeń będzie możliwe po przedłożeniu kosztorysu i faktur. Powód nie zgodził się z wysokością przyznanego odszkodowania i zlecił sporządzenie opinii rzeczoznawcy A. W.. W wydanej prywatnej opinii rzeczoznawca wyliczył wartość pojazdu sprzed szkody na dzień 4 kwietnia 2013r. na kwotę 79.800,00 zł brutto, wartość pojazdu uszkodzonego na kwotę 46.828,00 zł, a koszty naprawy w wysokości 69.545,70 zł. Koszt sporządzenia prywatnej opinii technicznej wyniósł 450,00 zł.

Z ustaleń Sądu Rejonowego wynikało też, że wartość nieuszkodzonego samochodu marki A. (...) o nr rej. (...) C. E. w stanie jak przed wypadkiem wynosiła 73.600,00 zł, a po szkodzie 40.800,00 zł. Koszt naprawy uszkodzonego pojazdu obejmował: stawki za czynności naprawcze obowiązujące w rejonie zamieszkania w wysokości 140 zł – 150 zł rbh/netto dla czynności mechaniczno – blacharskich i lakierniczych oraz ceny części oryginalnych. Łączna wysokość kosztów naprawy wyniosłaby 69.545,70 zł brutto. W związku z tym koszt naprawy w stosunku do wartości pojazdu sprzed szkody przekraczał 70%, a mając na uwadze regulacje zawarte w (...) w pojeździe powoda wystąpiła szkoda całkowita.

Zdaniem Sądu Rejonowego, powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie. Odpowiedzialność ubezpieczyciela wynikająca z umowy ubezpieczenia majątkowego wyraża się w obowiązku spełnienia świadczenia pieniężnego polegającego na wypłacie odszkodowania za szkodę powstałą w wyniku przewidzianego w umowie wypadku. Kwestią sporną, kluczową dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy było ustalenie kosztów naprawy pojazdu, wartości pojazdu przed zdarzeniem oraz ustalenie, czy szkoda jest szkodą całkowitą czy częściową zgodnie z (...). Traktował przy tym opinię techniczną sporządzoną na zlecenie powoda przez prywatnego rzeczoznawcę A. W. jedynie jako stanowisko powoda w sprawie, stąd też dla wyjaśnienia kwestii spornych dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu techniki motoryzacyjnej R. S.. Oceniając sporządzone opinie pisemne: główną i uzupełniającą, uznał, że są one wyczerpujące i przekonujące. Biegły szczegółowo uzasadnił sposób oraz podstawy opracowania opinii. Dokonał szczegółowej analizy akt szkody sporządzonych przez stronę pozwaną, a także opinii prywatnej sporządzonej na zlecenie powoda przez rzeczoznawcę samochodowego A. W.. Biegły w sposób szczegółowy przedstawił sposób, w jaki ustalił rzeczywistą szkodę w pojeździe powoda, wykonując kalkulacje. Decydujące znaczenie, zdaniem Sądu Rejonowego, miała w kwestii ustalenia okoliczności spornych między stronami opinia pisemna uzupełniająca biegłego sądowego R. S. (k. 99-104), która pozwoliła w sposób nie budzący żadnych wątpliwości określić wysokość kosztów naprawy pojazdu i wartości pojazdu przed zdarzeniem, jak i po szkodzie, a opinie biegłego sądowego zostały sporządzone w sposób logiczny, rzetelny i prawidłowy i mogły stanowić podstawę ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie. Strony procesu ostatecznie nie kwestionowały sporządzonej pisemnej uzupełniającej opinii biegłego sądowego R. S.. Pozwany kwestionował jedynie zastosowanie przy wycenie wartości pojazdu dodatkowej korekty z tytułu przebiegu, w jego ocenie powód nie udokumentował rzeczywistego przebiegu auta. Nie podtrzymał jednak tegoż zarzutu w dalszym toku procesu. Natomiast pełnomocnik powoda cofnął wniosek o przeprowadzenie dowodu z uzupełniającej pisemnej opinii biegłego sądowego i jednocześnie zarzuty odnoszące się do nieuwzględnienia przy wycenie pojazdu wszystkich elementów jego wyposażenia dodatkowego.

Oceniając rozmiar szkody, jaką poniósł powód w wyniku kolizji z dnia 4 kwietnia 2013r., Sąd Rejonowy miał na uwadze ogólne warunki ubezpieczenia autocasco. Uznał, iż szkoda powstała w pojeździe powoda ma charakter szkody całkowitej. Kalkulacja naprawy została wykonana przez biegłego R. S. w systemie A., a biegły uwzględnił do wymiany i naprawy części uszkodzone wskazane przez ubezpieczyciela, przyjął ceny oryginalnych części zamiennych na dzień szkody oraz stawki robocizny wg średnich stosowanych w rejonie zamieszkania powoda za czynności mechaniczno – blacharskie i lakiernicze w wysokości 140 zł – 150 zł rbh/netto. R. S. zastosował korekty z tytułu: wyposażenia dodatkowego w kwocie 11.819 zł, ilości właścicieli pojazdu w kwocie 753 zł, dokonywania wcześniejszych napraw w kwocie 1.130 zł, stanu ogumienia w kwocie 98 zł, przebiegu w kwocie 468 zł. Jako dodatkowe wyposażenie uszkodzonego pojazdu biegły wskazał następujące elementy: kierownicę wielofunkcyjną, sportową pokrytą skórą, lakier perłowy, zmieniarke CD, fotele przednie i tylne regulowane elektrycznie i podgrzewane, fotele przednie z regulacją odcinaka lędźwiowego, klimatyzację automatyczną, lusterka wewnętrzne i zewnętrzne ściemniane automatycznie, ogrzewanie postojowe, pakiety „(...)” i (...), reflektory ksenonowe z doświetlaniem łuków, system nawigacji satelitarnej, wyświetlacz wielofunkcyjny kolorowy, zawieszenie pneumatyczne automatycznie regulowane, hak holowniczy demontowalny, (...), instalacje telefonu (...), roletę przeciwsłoneczną szyby tylnej, rolety szyby bocznej z regulacją mechaniczną, stoliki w oparciach foteli, system kontroli ciśnienia w oponach, system ostrzegania o przeszkodzie, wyświetlacz wielofunkcyjny kolorowy, zawieszenie pneumatyczne automatycznie regulowane. Ogólną wartość pojazdu powoda na dzień 4 kwietnia 2013r. biegły określił na kwotę 73.600 zł. Zgodnie z § 3 ust. 18 (...), szkoda całkowita występuje wtedy, gdy kradzież pojazdu, wyposażenia dodatkowego lub szkoda dla której koszty naprawy wyliczone według cen nowych części oryginalnych producenta pojazdu (bez naliczenia amortyzacji) i wymiaru koniecznej robocizny wskazanych w systemie A. oraz cen robocizny w autoryzowanych przez producenta

pojazdu zakładach naprawczych, określone w kwotach brutto przekraczają 70% wartości rynkowej pojazdu w dniu szkody (k. 9 (...)) Stosunek kosztów naprawy do wartości pojazdu sprzed szkody wyniósł ponad 70% (wartość pojazdu nieuszkodzonego 73.600,00 zł natomiast koszt naprawy 69.545,70 zł), w związku z czym w pojeździe powoda wystąpiła szkoda całkowita.

W myśl § 22 ust. 1 ogólnych warunków ubezpieczenia, w razie szkody całkowitej lub wyposażeniu dodatkowym, o ile Ubezpieczający zadeklarował sumę ubezpieczenia w kwocie brutto E. (...) ustala rozmiar szkody oraz wysokość odszkodowania w kwocie równej wartości rynkowej pojazdu z dnia powstania szkody, z zastrzeżeniem postanowień § 18 i 23 (...). Z § 23 (...) wynika, iż rozmiar szkody całkowitej zmniejsza się o wartość brutto pozostałości tj. nieuszkodzonych bądź uszkodzonych w niewielkim stopniu i przedstawiających wartość użytkową i majątkową części lub zespołów pojazdu, a także całego pojazdu w stanie uszkodzonym, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku lub sprzedaży. Wartość pozostałości ustala się na podstawie aktualnych cen brutto (notowań rynkowych) na terenie R. Polskiej, przy uwzględnieniu stopnia ich zużycia (§ 23 ust. 3). Ponadto w związku z tym, iż w umowie suma ubezpieczenia została określona w wysokości brutto to odszkodowanie ustalane jest w oparciu o stosowne postanowienia ogólnych warunków ubezpieczenia regulujących dane zagadnienia i winno zostać wypłacone powodowi z uwzględnieniem podatku VAT (§ 22, § 23 (...)).

Skoro wartość pojazdu sprzed szkody wynosiła 73.600,00 zł natomiast wartość po szkodzie wynosiła 40.800 zł, wysokość należnego odszkodowania wynosi 32.800,00 zł. Mając zaś na uwadze iż pozwany wypłacił powodowi kwotę 26.754,96 zł, należało zasądzić dalszą dochodzoną tytułem odszkodowania kwotę 6.045,04 zł. Za uzasadnione Sąd Rejonowy uznał także żądanie powoda w zakresie zwrotu kosztów zleconej przez powoda opinii niezależnego rzeczoznawcy. Mając na uwadze powyższe zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda łączną kwotę 6.495,04 zł (6.045,04 zł + 450,00 zł) oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

Jako datę wymagalności odsetek za opóźnienie od kwoty 6.045,04 zł Sąd Rejonowy przyjął datę wskazaną w pozwie, mając na względzie art. 817 § 1 k.c., zgodnie z którym ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku, a także § 57 ust. 1 i 2 (...), który zawiera podobną regulację i stanowi, iż E. Hestia wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od daty zawiadomienia o wypadku. Gdy wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela albo wysokości świadczenia okaże się niemożliwe, świadczenie powinno zostać spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe (art. 817 § 2 k.c.). Oznacza to, iż spełnienie świadczenia w terminie późniejszym może być usprawiedliwione jedynie wówczas, gdy ubezpieczyciel powoła się na istnienie przeszkód w postaci niemożliwości wyjaśnienia okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności albo wysokości świadczenia, mimo działań podejmowanych ze szczególną starannością. Stąd też odsetki ustawowe są należne od dnia 6 maja 2013 r., gdyż jak podał powód zawiadomił ubezpieczyciela o zdarzeniu w dniu 5 kwietnia 2013 r.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł w oparciu o przepis art. 100 k.p.c.

Apelację od powyższego orzeczenia wywiódł pozwany (...) SA w S., zaskarżając je w części uwzględniającej powództwo i w zakresie kosztów procesu. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. istotne naruszenie przepisów prawa materialnego tj. w szczególności:

- art. 805 k.c. oraz art. 384 § 1 k.c. i art. 353 ⁽¹⁾ k.c. w zw. z § 23 ust. 3 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia (...) Mechanicznych od U. Zniszczenia lub Uszkodzenia (Autocasco) Należących do Klientów Indywidualnych o kodzie (...) (...) (dalej (...)) przez ich niewłaściwe zastosowanie i ustalenie wartości pojazdu uszkodzonego na podstawie opinii biegłego, a nie na podstawie aktualnej ceny brutto, za jaką powód mógł sprzedać uszkodzony pojazd;

- art. 805 k.c. oraz art. 384 § 1 k.c. i art. 353¹ k.c. w zw. z § 5 (...) poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji uznanie, że pozwany jest obowiązany do zwrotu kosztów poniesionych na sporządzenie prywatnej opinii rzeczoznawcy;

2. naruszenie przepisów prawa procesowego, które miały wpływ na wynik sprawy:

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego, a w konsekwencji wydanie wyroku wyłącznie na podstawie opinii biegłego sądowego;
- art. 328 § 2 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i niewskazanie w uzasadnieniu wyroku na jakiej podstawie, Sąd pierwszej instancji pominął dowody znajdujące się w aktach szkody w postaci wyników aukcji dotyczącej sprzedaży uszkodzonego pojazdu powoda;

3. błąd w ustaleniach faktycznych:

- przez przyjęcie, że wartość uszkodzonego pojazdu wynosi 40.800,00 zł, gdy w rzeczywistości wartość ta była znacznie wyższa i wynosiła nie mniej niż 47.000zł;
- poprzez przyjęcie, że z opinii biegłego sądowego wynika, iż wartość pojazdu w stanie nie uszkodzonym wynosi 73.600,00 zł a wartość pozostałości 40.800,00 zł gdy w rzeczywistości, z opinii biegłego wynika, że wartość pojazdu w stanie sprzed szkody wynosi 72.800.00 zł a wartość pozostałości 40.000,00 zł;

Wskazując na powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie I i oddalenie powództwa w całości, w konsekwencji wniósł o zmianę rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu zawartych w pkt III wyroku i obciążenie nimi powoda w całości zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy. Wniósł także o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie apelacyjne według norm przepisanych.

Powód w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie apelacyjne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego, jako bezzasadna, podlegała oddaleniu.

Sąd pierwszej instancji należycie ustalił stan faktyczny przedmiotowej sprawy, trafnie wyjaśnił podstawę prawną orzeczenia z przytoczeniem prawidłowych przepisów prawa, w sposób prawidłowy ocenił także zgromadzony materiał dowodowy. Z tych przyczyn Sąd Odwoławczy podzielił i przyjął za własne ustalenia faktyczne i wnioski podjęte przez Sąd Rejonowy, stąd nie zachodzi potrzeba ich ponownego przytaczania

Odnosząc się do zarzutów apelacji, w pierwszej kolejności ocenić należało zarzuty naruszenia prawa procesowego, albowiem prawidłowość zastosowania i wykładni prawa materialnego rozważana może być jedynie w niewadliwie ustalonych okolicznościach faktycznych.

W sprawie niniejszej podniesiono zarzut obrazy art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnej oceny materiału dowodowego, a mianowicie pominięcie oceny dowodów w postaci wyników aukcji i oparcie ustaleń faktycznych wyłącznie na podstawie opinii biegłego R. S.. W myśl art. 233 § 1 k.p.c., Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według swego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. W orzecznictwie trafnie przyjmuje się, iż - jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym - to ocena taka nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów wymaganej normą art. 233 § 1 k.p.c. Ocena taka musi się ostać nawet, gdyby z materiału tego w równym stopniu dały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku braku logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie

przeprowadzono wbrew zasadom doświadczenia życiowego, ocena dowodów przeprowadzona przez sąd może być skutecznie podważona (wyrok SN z dnia 27 września 2001 r., II CKN 817/00, LEX nr 56906).

Istotnie Sąd Rejonowy nie wskazał przyczyn, dla których dowodowi w postaci wyników aukcji odmówił wiarygodności, a oparł się na opinii ww. biegłego, lecz uchybienie to zarówno w kontekście art. 233 § 1 k.p.c., jak i art. 328 § 2 k.p.c., nie miało wpływu na trafność zaskarżonego wyroku. Naruszenie przepisu, określającego wymagania, jakim winno odpowiadać uzasadnienie wyroku sądu (art. 328 § 2 k.p.c.), może być ocenione jako mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy w sytuacjach tylko wyjątkowych, do których zaliczyć można takie, w których braki w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych i oceny prawnej są tak znaczne, że sfera motywacyjna orzeczenia pozostaje nieujawniona bądź ujawniona w sposób uniemożliwiający poddanie jej ocenie instancyjnej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2000, sygn. akt V CKN 606/00, Lex nr 53116). Sytuacja taka w sprawie nie zachodzi, gdyż uzasadnienie Sądu pierwszej instancji zostało sporządzone w sposób prawidłowy, odczytanie sfery motywacyjnej orzeczenia w zaskarżonej części nie następuje jakichkolwiek trudności.

W przypadku szkody całkowitej, stosownie do treści § 23 pkt 1 (...), rozmiar szkody odszkodowania zmniejsza się o wartość brutto pozostałości tj. nieuszkodzonych bądź uszkodzonych w niewielkim stopniu i przedstawiających wartość użytkową i majątkową części lub zespołów pojazdu, a także całego pojazdu w stanie uszkodzonym, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku lub sprzedaży. Ponieważ w sprawie powstał między stronami spór co do prawidłowości wyliczenia szkody przez pozwanego, to Sąd pierwszej instancji dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu wyceny pojazdów. Jak wynika z treści zaskarżonego uzasadnienia, wnioski tegoż biegłego przez Sąd Rejonowy zostały podzielone w pełni. Wartość samochodu została określona przez biegłego na kwotę 73.600,00 zł, zaś wartość pozostałości na kwotę 40.800 zł. Co istotne pozwany kwestionował opinie biegłego, ale Sąd Rejonowy rozważając jego stanowisko po zapoznaniu się opinią uzupełniającą przyjął właśnie te wartości, jako stanowiące podstawę do określenia wartości odszkodowania. Swoje stanowisko w tym zakresie uzasadnił i wskazał, jakimi argumentami się kierował. Zdaniem pozwanego, wartość pojazdu powinna być ustalona na podstawie zebranych podczas postępowania likwidacyjnego ofert zakupu pozostałości pojazdu powoda i wynosić winna 49.000 zł, a w każdym wypadku nie mniej niż 47.000 zł. W ocenie Sądu Okręgowego, powoływane oferty nie są jednak miarodajne i nie mogą stanowić podstawy ustalenia wartości pozostałości pojazdu.

Zauważenia w tym miejscu wymaga, że w świetle § 23 ust. 2 (...) pozwany miał możliwość nabycia na swoją rzecz własności pozostałości, a więc także ich późniejszego spieniężenia. Z uprawnienia tego nie skorzystał i nie zgłaszał powodowi woli przejęcia własności pozostałości pomimo, iż na skutek działań pozwanego uzyskano oferty zakupu pozostałości za minimum 47.000 zł. Na powodzie spoczął więc ciężar sprzedaży pozostałości, ewentualnie naprawy pojazdu. Tym samym to opinia biegłego R. S. co do wartości pojazdu w stanie uszkodzonym była najbardziej wiarygodnym źródłem dowodowym, a przedłożone oferty jej skutecznie nie podważają. Biegły sądowy wskazał na wartość obliczoną według stopnia uszkodzenia według średnich cen rynkowych. Nie można przede wszystkim oczekiwać, że powód musiałby wykorzystać wszelkie możliwe metody sprzedaży pozostałości pojazdu po to by uzyskać cenę najwyższą, ponieważ obciążałoby go wówczas nieuzasadniony obowiązek poznania metody i rynku oraz nabycia umiejętności sprzedaży uszkodzonych pojazdów za możliwie najwyższą cenę. Nie ma podstaw, aby pozycję powoda równać z pozycją profesjonalisty, którym powód we wskazanej dziedzinie nie jest. W takim też zakresie wartość pozostałości pojazdu powoda wycenił biegły i oparcie ustaleń faktycznych na tej wycenie było prawidłowe.

Nie jest przy tym trafne stanowisko pozwanego, że biegły R. S. określił obie te wartości na kwoty o 800,00 zł niższe (tj. wartość pojazdu w stanie sprzed szkody na kwotę 72.800,00 zł, a wartość pozostałości - 40.000,00 zł). Apelujący opiera się w tym zakresie jedynie na opinii podstawowej, gdzie istotnie wartości te wynosiły odpowiednio 72.800,00 zł i 40.000,00 zł. W niniejszej sprawie jednak, czego nie zauważa pozwany, na skutek zarzutów stron, sporządzona też była opinia uzupełniająca biegłego R. S., gdzie już wartość samochodu przed szkodą została określona na kwotę 73.600,00 zł, zaś wartość pozostałości na kwotę 40.800 zł (k. 104).

Skutkiem uzania za prawidłowe ustaleń faktycznych Sądu Rejonowego jest przyjęcie, że także przepisy prawa materialnego nie zostały naruszone. Zasądzone bowiem z tego tytułu świadczenie pozostaje w granicach różnicy

pomiędzy wartością rynkową pojazdu a rynkową wartością brutto pozostałości i wypłaconego już odszkodowania (tj.: 73.600,00 zł - 40.800,00 zł - 26.754,96 zł = 6.045,04 zł), stąd też odpowiada uogulowaniom zawartym w art. 805 k.c. oraz art. 384 § 1 k.c. i art. 353¹ k.c. w zw. z § 22 i § 23 (...).

Sąd Okręgowy podzielił też, wbrew zarzutom apelacji, stanowisko Sądu Rejonowego w zakresie dochodzonych przez powoda kosztów prywatnej kalkulacji rzeczoznawcy w kwocie 450,- zł. Nie doszło do naruszenia art. 805 k.c. i art. 384 § 1 k.c. i art. 353¹ k.c. w zw. z § 5 (...) ponieważ roszczenie to ma oparcie nie w tych przepisach, lecz w treści art. 471 k.c. Brak wypłaty należnego powodowi odszkodowania w wyniku zaniżonej kalkulacji jest bowiem nienależytym wykonaniem zobowiązania pozwanego wynikającego z zawartej umowy ubezpieczenia autocasco. Z bezpośrednim związku przyczynowym (art. 361 § 1 i 2 k.c.) z takim nienależytym wykonaniem zobowiązania pozostawał wydatek powoda w postaci poniesienia kosztów ekspertyzy wykonanej na jego zlecenie. Poniesienie tego kosztu było obiektywnie uzasadnione dla określenia wartości pojazdu przed szkodą i wartości pozostałości, jak i wysokości kosztów naprawy, od której zależało zakwalifikowanie szkody jako całkowitej lub częściowej. Gdyby pozwany nie zaniżył wypłaconego odszkodowania i dobrowolnie wypłacił świadczenie, powód nie ponosiłby takich kosztów. Wątpliwości powoda co do prawidłowości wykonania zobowiązania przez pozwanego okazały się co do zasady usprawiedliwione, stąd też skorzystanie przez powoda z pomocy profesjonalisty dla określenia zasadności swoich roszczeń było niezbędne.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy uznał, że nie ma podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku, wobec czego apelacja podlegała oddaleniu na zasadzie art. 385 k.p.c.

W przedmiocie kosztów postępowania przed Sądem drugiej instancji orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c. w zw. z § 6 ust 4 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. z 2013 poz. 490) obciążając nimi pozwanego, gdyż jego apelacja nie została uwzględniona.